

№ 19 (20034) 2012-рэ илъэс БЭРЭСКЭШХУ МЭЗАЕМ и 3

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Дмитрий Козак ивидеоконференцие

ЖКХ-мрэ энергетикэмрэ япредприятиехэр бжыхьэ-кІымэфэ льэхэм, джащ фэдэу ЖКХ-м иреформированиек Іэ Фондым икъэралыгъо корпорацие имылъку къызыфагъэфедэзэ регион программэхэр зэрагъэцакІэхэрэм япхыгъэ Іофыгъохэм видеоконференцием щатегущы Гагъэх.

Урысые Федерацием и Правительствэ и Тхьаматэ игуадзэу Дмитрий Козак регионхэм япащэхэм анаІэ зэратыраригъэдзагъэмкІэ, программэхэу ЖКХ-м щагъэцакІэхэрэм ахэм ашъхьэкІэ гъунэ лъафын фае.

І<u>офшІэныр</u>

хэм зэрахахьорэр къызэтыраІэхъаным зэрэфытегъэпсыхьагъэ- жэн фае. Анахьыбэми зэхэугъоягъэу цІыфхэм коммунальнэ фэІофашІэхэм апае атырэр процент 12-м шъхьадэкІы хъущтэп, — хигъэунэфыкІыгъ Дмитрий Козак.

> Тариф политикэмкІэ, унэ-коммунальнэ фэІо-фашІэхэм ягъэцэкІэнкІэ хэукъоныгъэ шІукІаехэр зыщыхъугъэ чІыпІэхэм мы зэІукІэгъум щатегущыІагъэх.

ЗэІукІэгъум икІэуххэм къатегущыЇэзэ, Адыгеим и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан зэрэхигъэунэфыкІыгъэмкІэ, штат режимым тетэу республикэм ЖКХ- кІэрэм къытегущыІэзэ, респуб-

Зыпкъ иуцуагъ

— Инфляцием диштэу тариф- мкІэ ыкІи энергетикэмкІэ ипредприятиехэм кІымафэм Іоф ашІэ, авариехэр къэхъугъэу агъэунэфыгъэп.

- Унэ-коммунальнэ комплексым ипредприятиехэм гъэстыныпхъэм изапасэу ящыкІэгъэщтым фэдиз зэрагъэуІугъ. Аварийнэ бригадэхэр зэхащагъэх ыкІи ящыкІэгъэщт оборудованиер ахэм икъоу арагъэгъотыгъах, хигъэунэфыкІыгъ ТхьакІущынэ гъугъэ шапхъэхэм арымыкІхэу

Федеральнэ законэу «ЖКХ-м иреформированиек І ЭФондым ехьылІагъ» зыфиІорэр зэрагъэца-

ликэм и ЛІышъхьэ къызэриІуагъэмкІэ, 2008-рэ илъэсым щегъэжьагъэу 2011-рэ илъэсым нэс Адыгеим изаявки 6-кІэ льэІухэр къыфагъэцэкІагъэх. Сомэ миллион 928-м ехъу республикэм къыІэкІэхьагъ. Регион мылъкур къыдыхэлъытагъэу фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ягъэцэкІэжьын сомэ миллиардрэ миллиони 125-м ехъу пэІуагъэхьагъ. Фэтэрыбэу зэхэт унэ 677-у нэбгырэ мин 51-м ехъу зыщыпсэухэрэр агъэцэк Іэжьыгъэх. Мыгъэрэ гъэцэкІэжьынышхохэм сомэ миллиони 102-м ехъу, зэхэонкІэ щынагъоу щыт унэхэм къачІащыжьыхэрэм нэмыкІ псэупІэ ягъэгъотыгъэным сомэ миллион 58-м ехъу апэІуагъэхьанэу рахъухьэ.

Федеральнэ гупчэм игъоу ылъэары ЖКХ-м ифэІо-фашІэхэм ауасэ къызэраІэтыщтыр.

> Адыгэ Республикэм и ЛІ́ышъхьэ ипресс-къулыкъу

ЧъыІэм изэраркІэ

Адыгэ Республикэм цІыфхэм Іоф- ирайонхэм ащы Іэхэм яучет зэкІэмкІи ным ехьылІэгъэ мониторинг зызэхищагьэр ильэс заулэ хъугъэ. Пчъагъэхэр зэІуагъакІэхэзэ, ІофшІапІэхэм къаГуагъэкІыщтхэу агъэнэфагъэхэм, ежьхэм учетым хагъэуцуагъэхэм, ІофшІэн зимы Іэхэу атхыхэрэм япчъагъэ Адыгеим лъэгапІэу щыриІэм яхьыл Іэгьэ зэфэхьысыжьхэр тхьамафэ пэпчъ ешІых. Аужырэ тхьамэфэ заулэм къызэригъэлъэгъуагъэмкІэ, ІофшІэн зимыГэу атхыхэрэм япчъагъэ Адыгеим лъэгапІзу щыриІэр зыпкъ иуцуагъэу процент 1,9-м текІырэп. ІофшІэн зимыІэхэу учетым хагъэуцогъэ пчъагъэхэм мэкІэ дэд зэхъокІыныгъэу афэхъурэр.

ГущыІэм пае, 2012-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 11-м ехъулІэу ІофшІэн зимыІэхэу ГъэІорышІапІэм иорганхэу республикэм икъалэхэм ыкІи

~~-~~

шІэн ягъэгъотыгъэнымкІэ икъэра- хэтыгъэхэр нэбгырэ 4048-рэ хъущтылыгьо къулыкъу и ГъэІорышІапІэ мы гьэхэмэ, къыкІэльыкІогъэ тхьамафэм кьиныгьом изытет ренэу льыпльэгьэ- ахэр нэбгырэ 3892-м нэсэу нахь макІэ хъугъагъэх. Ау а пчъагъэри бэрэ зыпкъ итыгъэп. КъыкІэлъыкІогъэ тхьамафэм, нэмыкІэу къэпІон хъумэ, мэзаем и 1-м ехъулГэу учетым хэтхэм япчъагъэ нэбгырэ 4038-м нэсыжьыгъ. Ащ емылъытыгъэу, ІофшІэн зимыІэхэу атхыхэрэм япчъагъэ Адыгеим лъэгап Гэу щыри Гэр процент 1,9-м зэрэтетэу къэнэжьыгъ. НэмыкІ къэІуакІэ бгъэфедэн хъумэ ащ къикІырэр Іоф зышІэн зылъэкІыщтхэу тиреспубликэ щыпсэухэрэм япроцент 1,9-р ІофшІэн ямыГэу учетым зэрэхагъэуцуагъэхэр ары. Шъыпкъэ, ІофшІэн зимыІэ пстэури учетым хэт пІон плъэкІыщтэп. КъызэраІорэмкІэ, учетым хэтхэм анахьыб ІофшІэн зимы-Іэхэу, ау цІыфхэм ІофшІэн ягъэгъотыгъэнымкІэ органхэм яучетхэм ахэ-

СЭХЪУТЭ Нурбый.

Гъэсэныгъэм иучреждениехэу республикэм итхэм селкэу Тульскэм иеджап ІэакІоцІхэм арыт фабэр градус хэу NN 1-м, 16-м еджэгъу 18-м зэрэнэмысырэм пае уахьтэр нахь макІэ ащашІыгъ.

урокхэр такъикъ 30 ашІыгъэх, физкультурэм исыхьатхэр щыІэщтыгохэп.

Къэбарым тышигъэгъозагъ АР-м гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ и Министерствэ иотдел ипащэу Пчэнышъое Фатимэ. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, Теуцожь, Тэхъутэмыкьое, Кощхьэблэ, Шэуджэн, Джэджэ, Красногвардейскэ районхэм ягурыт еджапІэхэми, якІэлэцІыкІу ІыгъыпІэхэми зыпкъ итэу Іоф ашІэ. Адыгэкъали джащ фэд, ау Хьалъэкъое еджапІзу N 4-м ишъхьаныгъупчъэхэр зэрэжъыхэм пае классхэр чьы Іэх, урокхэр такъикъ 30-м нэсэу агъэкІэкІыгъэх, апэрэ классым щеджэхэрэр атІупщыгъэх.

Мыекъопэ районым ит по-КІэлэцІыкІу ІыгьыпІэхэу NN 2-p, 19-p, 21-p, 22-p 39фашІыгъэх.

Іоф зымышІэхэрэм ащыщ къутырэу Гавердовскэм дэт еджапІэу N 18-р. Ащ фабэу къыІукІэрэр зэрэмэкІэ дэдэм къыхэкІэу еджакІохэр тхьамафэ хъугъэ затІупщыгъэхэр. дехныаже Ілецей не ІшфоІ зэращык Іохэрэм пае ДОУ-у NN 8-р, 37-р лажьэхэрэп. KIэлэцІыкІу ІыгъыпІэу N 62-мкІэ анахь цІыкІухэр зэрыс купхэр -оІшк мехыт-ыНы-тыхэм яшІоигъоныгъэкІэ азыныкъохэр унэм рагъэсых, адрэхэр нэмыкІ учреждениехэм ягруппэхэм ахагъэтІысхьагъэх.

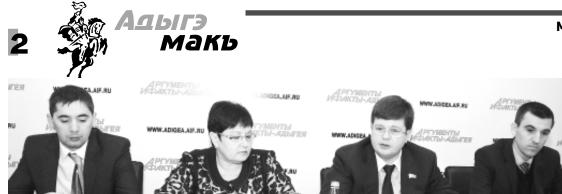
ІЭШЪЫНЭ Сусан.

Ныбджэгъу лъапІэхэр!

Енэгуягьо бэмэ гу лъатагъэкІэ тигъэзет зэхъокІыныгъэу фэхъугъэм. Ыпэрэ илъэсхэм афэдэу мыгъи республикэм -ыт дехестаГшыш-естусхыш мыгъэгужъохэу къызэрэхэтыутыщтым, щыІэныгъэм илъэныкъо зэфэшъхьафхэр къызэльедгьэубытызэ тигьэзет зэрэдгъэпсыщтым джыри тыпылъ, ау «Адыгэ макъэр» къизытхыкІыхэрэм еджэгъуае афэхъурэ тхыгъэхэу зы нэкІубгъо е нахьыбэ зэльызыубытыхэрэр щыдгъэзыягъэх. Повестьхэм, романхэм е рассказхэм япычыгъо кІыхьэхэу номер зэкІэлъыкІохэм къарыхьэщтыгъэхэри къыхэтымыутыжьынхэу итхъухьагъ. БэшІагъэ ахэр гъэзет шапхъэу щыІэхэм задимыштэжьыхэрэр, ащ фэдэ шІыкІэхэр замыгъэфедэжьыхэрэр. Ау адыгабзэкІэ уитхыгъэхэр къызщыхэуутын плъэкІыщт гъэзет закъоу зэрэщытыр къыдэтлъытэзэ, ахэм афэдэ нэкІубгъохэри хэдгъахьэщтыгъэх. Гъэхъэгъэшхохэр зышІыгъэ цІыф горэм пае статья къызагъэхьазыркІэ, нахьыбэрэмкІэ къытаІо: «А цІыфым зы нэкІубгъоп ыкІи тІоп тефэрэр, нэкІубгъо пчъагъ». КъызгурэІо, сэшІэ ахэм афэдэхэр зэрэщыІэхэр, ау зым фэгъэхьыгъэу нэкІубгъо пчъагъэ къызыхэтыутыкІэ, нэмыкІэу къытэуалІэрэм къеІо: «Адэ а нэкІубгъо пчъагъэр зыфэжъугъэшъошагъэм нахь гъэхъэгъэ макІа мыщ иІэр?» А щысэхэр къызкІэсхьыгъэр, ныбджэгъухэр, зэхъокІыныгъэу тигъэзет фэхъугъэхэр тэрэзэу къыжъугуры-Іонхэм фэшІ. Ти «Адыгэ макъэ» къихьэрэ статьяхэр нахьыбэ, нахь гъэшІэгъон ыкІи еджэгъошІу зэрэтшІыщт гупшысэхэм такъыпкъырык1ызэ арэущтэу тэзекІо. Мыщ тетэу гъэзетыр тшІыныр тижурналистхэмкІи нахь къин, сыда пІомэ нахь материалыбэ къаугъоин фаеу хъугъэ.

Тигъэзетеджэ лъапІэхэу къытфатхэхэрэми ясІо сшІоигъу статьяхэр къытфагъэхьазыры хъумэ шэпхъакІэу тызытехьагъэр къыдалъытэнэу, сыда пІомэ зыбгъэкІэкІыкІэ, купкІэу тхыгъэм иІэр чІинэн ылъэкІыщт. ЗэкІэми тызэгъусэу «Адыгэ макъэр» нахь гъэзет дэгъу зэрэтшІыщтым тыдэжъугъэлажь.

> Лъытэныгъэ къышъуфэзышІэу ДЭРБЭ Тимур.

Владимир Путиным иполитикэ дырагьаштэ

Премьер-министрэу Владимир Путиным истатьяу тикъэралыгъо иэкономикэ хэ--ынеап тшыІшидек салыноах къохэм афэгъэхьыгъэр бэмышІэу къйдэкІыгъ. Мы тхыгъэм еплъыкІзу фыряІзм, ащ обществэмкІэ мэхьанэу иІэм, пшъэрылъ шъхьаГэу къыгъэнафэхэрэм защытегущы Гэгъэхэ «Іэнэ хъурае» тыгъуасэ Мыекъуапэ щызэхащагъ. Ащ хэлэжьагъэх УФ-м и Къэралыгъо Думэ идепутатэу Нэтхьо Разыет, АР-м и Парламент гъэсэныгъэмкІэ, наукэмкІэ, СМИ-мкІэ ыкІи ныбжьыкІэ ІофхэмкІэ и Комитет итхьаматэў КІэрэщэ Андзаур, АР-м ныбжьыкІэ ІофхэмкІэ и Комитет ипащэу Къэрэтэбэнэ ягъэшІыгъэным, цІыфхэм тырихыгъ.

Урысые Федерацием и Мыхьамод, АР-м и Къэралыгьо Совет — Хасэм дэжь щы-зэхащэгьэ Ныбжьык э парламентым итхьаматэу НэтГэхьо Руслъан, Мыекъопэ къэлэ администрацием ыкІи ныбжьыкІэ организациехэм ялІыкІохэр.

Урысыем иэкономикэ и и мехнышы фексы паноахех ар зыпкъ итэу ыпэкІэ лъыкІотэным апае пшъэрылъ шъхьа-Ізу къэралыгъом ыпашъхьэ щытхэр, ащ ежь епльыкІзу фыриІэр Владимир Путиным истатья къыщигъэнэфагъэх, къы Гуагъ Нэтхъо Разыет. — Технологие пэрытхэм зягъэушъомбгъугъэным, медицинэм, гъэсэныгъэм, бизнесым, нэмыкІхэми хэхъоныгъэ

ящыІэкІэ-псэукІэ нахьышІу тшеІшы фэІорыш ТшеІш амал пстэури гъэфедэгъэн фаеу тхыгъэм къыщеІох. Джащ фэдэу непэ гумэкІыгъоу, щык агъэу шы Гэхэми ана Гэ ащытыредзэ, ахэр зэшІохыгъэнхэм пае лъэбэкъоу шІыгъэн фаехэм къащэуцу. А зэкІэми сэ сшъхьэкІэ адесэ-

КІэрэщэ Андзаур къызэриІуагъэмкІэ, илъэс 15 горэкІэ узэкІэІэбэжьымэ Урысыер зэрытыгъэ чІыпІэ къиным изыщыгъэр Владимир Путиныр ары. Непэ УФ-м хэхьоныгъэхэр ешІых, ыпэкІэ льэкІуатэ, амалэу ІэкІэлъхэр егъэфедэх. Правительствэм ипащэ къыгъэнэфэрэ стратегиер къэралыгьо льэшым истратегиеу щыт. Ар илъэс зэкІэлъыкІохэм ательытагьэу зэрэщытыр къыдэплънтэмэ, пшъэрыльэу къэуцухэрэр зэшІозыхынэу къызытефэщтыр ныбжьыкІэхэр ары.

«Іэнэ хъураем» хэлэжьэгъэ ныбжыкІэхэм ащыщхэр нэужым къэгущыІагъэх, В. Путиным истатья еплъыкІ у фыряІэр къыраІотыкІыгъ. Ащ иполитикэ, къыгъэнэфэгъэ пшъэрылъ шъхьаІэхэм зэрадырагъаштэрэр зэкІэми къа-Іуагъ.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам. Сурэтыр Іэшъынэ Аслъан

Ермэлыкъыр щыІэщтэп

Мыекъуапэ игупчэ щызэхащэнэу щытыгъэ ермэлыкъыр чъыІэм къыхэкІэу щыІэщтэп.

Ащ фэгъэхьыгъэ зэхэсыгъо муниципальнэ образованиеу «Къалэу Мыекъуапэ» иадминистрацие щылэ мазэм и 30-м щык Гуагъ.

ЩакІохэри щэфакІохэри мыщ фэдэ чъыІэм уугъоинхэр мытэрэзэу сэльытэ. Ащ имызакьоу, ермэлыкьхэм чанэу, ренэу ахэ-- атытытитехыдыхэт еңеностионыгы кылыметтагы – щагу чьыІэм дэтхэу щэнхэу фаехэп, — кьыІуагь кьэлэ администрацием предпринимательствэ цІыкІум ыкІи гурытым хэхьоныгъэхэр ягъэшІыгъэнымкІэ и ГъэІорышІапІэ иотдел ипащэу Любовь Беловам.

(Тикорр.).

Хэхьоныгьэу ашІыгьэхэр

УФ-м и МЧС АР-мкІэ и ГъэІорышІапІэ 2011-рэ илъэсым Іофэу ышіагъэм фэгъэхьыгъэ пресс-конференцие джырэблагъэ ащ щызэхащэгъагъ.

ГъэІорышІапІэм ипащэу Гъунэжьыкъо Мурат икІыгъэ илъэсым кІэу якъулыкъу къыхэхьагьэ хъугъэхэм нахь къащыуцугъ, ошІэ-дэмышІэу къэхъугъэ тхьамыкІагъохэм ядэгъэзыжьынкІэ къэралыгъо системэ зыкІым епхыгъэ къулыкъоу АР-м щыІэм иІофшІэн зэрэгьэпсыгьэми къытегущы Гагъ. Блэк Гыгъэ илъэсым «добровольное пожарное объединение» зыфаІохэрэр зэхэщэгъэнхэм фэгъэхьыгъэ закон къыдэкІыгъэу, псэупІэ пэпчъ ащ фэдэ меІпышадоІет. хеік дехдядто ипащэ къызэриІуагъэмкІэ, зэкІэмкІи 57-рэ икІыгъэ илъэсым Адыгеим щызэхэщагъэ хъугъэ, нэбгырэ 696-рэ ахэм ахэхьагъ. Мы мэшІогьэкІосэ отрядхэм ахэтхэм яегъэджэн фэгъэхьыгъэ программи МЧС-м ыгъэпсыгъ, илъэсэу тызыхэхьагъэм нэбгырэ 883-рэ рагъэджэн гухэлъ яІ. Мыхэр мэшІогъэкІосэ къулыкъухэмкІэ ІэпыІэгъушхо зэрэхъущтхэр Гъунэжьыкъо Мурат къыхигъэщыгъ. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, профессиональнэ мэшІогъэ-

кІосэ отрядэу яІэхэм ащ фэгъэсэгъэ цІыфхэр ямакІэх.

Джащ фэдэу УФ-м и МЧС АР-мкІэ и ГъэІорышІапІэрэ Пшызэ шъолъыр икъэзэкъыдзэ и Мыекъопэ отделениерэ Іоф зэрэзэдашІэщтым фэгъэхьыгъэ зэзэгъыныгъэм блэкІыгъэ илъэсым зэдыкІэтхагъэх. ОшІэ-дэмышІзу тхьамыкІагъо къэмыхъуным фэгъэпсыгъэ Іофтхьабзэхэм язэхэщэнкІэ, къэхъугъэхэм ядэгъэзыжьынкІэ, цІыфхэм -оІметоІшем, еІмныаженеателяк сэн ІофхэмкІэ къэзэкъыдзэм хэтхэр ІэпыІэгъу къафэхъунхэу пшъэрылъ зыфагъэуцужьыгъ. ПстэумкІи къэзэкъ объединение 20 зэхащагъ, ахэм нэбгыри 100

Журналистхэр спасательхэм кІэупчІагъэх, ом изытет зэхьокІыныгъэу фэхъухэрэм къыздахьырэ тхьамык Гагъохэм зэрафэхьазырхэм, мэшІогъэкІуасэхэм яІофшІакІэ, нэмыкІхэм афэгъэхьыгъэ упчІэхэр къатыгъэх.

ХЪУТ Нэфсэт.

400-м ехъу хэлэжьаг

Сэнаущыгъэ зыхэлъ ныбжьык Іэхэм яя ІІІ-рэ Дунэе зэнэкъокъоу «Илъэсым иуахътэхэр» зыфиІорэр щылэ мазэм и 26 — 29-м къалэу Пятигорскэ щыкІуагъ.

Творческэ зэнэкъокъум Урысыем ыкІи ІэкІыб къэралыгъо благъэхэм къарык Іыгъэ артист 400-м ехъу хэлэжьагъ. Анахь дэгъоу альытагъэхэм

искусствэхэмкІэ кІэлэцІыкІу еджапІзу Ханскэм дэтым щеджэхэрэр ащыщ хъугъэх, тын льапІэхэри къафагъэшьошагъэх.

Едзыгъоу «Лъэпкъ Іэмэпсымэхэр. Соло» зыфиІорэм Игорь Сапуновым апэрэ чІыпІэр къыщыдихыгь. А едзыгьо дэдэмкІэ Наталья Сушковар ящэнэрэ хъугъэ.

Мыекъопэ администрацием

СМИ-хэм зэпхыныгъэхэр адэшІыгьэнхэмкІэ и ГъэІорышІапІэ къызэрэщытаІуагъэмкІэ, музыкант ныбжьык Іэхэм зэнэкъокъум зыкъызэрэщагъэльэгъуагъэм еплъыгъэхэми, уасэ афэзышІыгъэ жюрими агу рихьыгьэх, зыгъасэхэданиедее салынеэе ньее рамер хагъэунэфыкІыгъ.

ІЭШЪЫНЭ Сусан.

КІымафэм

Аужырэ ильэс 50-м щы- мафэхэм къащегъэжьагъэу мыІэгьэ чьыІэр мэзаем кьыз- Адыгеим чьыІэр градус 25-м дихьыгъ. Мы мазэм иапэрэ шынэсыщт. Осышхо къы-

зыщесыщт чІыпІэхэр къыхэфэщтых. Къалэу Мыекъуапэ пштэмэ, Сыбыр щы-Іэ кІымафэр тыгу къыгъэкІэу зыкьызэрихьо кІыгъ. Къэбар шъыпкъэм зыщыдгъэгъуазэмэ тшІоигъоу АР-м и Гидрометеогупчэ ты-

Ащ къызэрэщытаІуагъэмкІэ, фэдэ чъыІэ щыІагъэу загъэунэфыгъагъэр 1966-рэ илъэсыр ары, градус 24-рэ термометрэм къыгъэлъэгъогъагъ. Джы мы илъэсым имэзэе мазэ иапэрэ мэфипшІым температурэр ащ льыкІэхьащт. ПэшІорыгъэшъэу къызэралъытагъэмкІэ, мэзаем ыгузэгухэм фабэр градуси 5-м нэсыщт. «Февральские окна» зыфаІорэ уахътэм градуси 10-м кІахьэу къэфэбэщт.

ІЭШЪЫНЭ Сусан.

Сурэтыр тезыхыгъэр Іэшъынэ Аслъан.

ГъэцэкІэжьынхэр рашІылІагьэх

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкІэ исистемэ игъэкІэжьынкІэ программэм къыдыхэлъытыгъэу Красногвардейскэ дэт сымэджэщым зэпахырэ узхэмкІэ иотделение гъэцэкІэжьынхэр рашІылІагъэх. ЗэрагъэнэфагъэмкІэ, кІэлэцІыкІў отделениеў чІыпІэ 25-рэ зиІэщтыр мыщ чІэтыщт. Ащ текІодэщт сомэ миллион 25-у къатІупщыгъэм щыщэу сомэ миллион 22,5-р агъэфедэгъах.

Мы уахътэм отделением итепльэ хьчгы усты саги саги. Унашъхьэр зэблахъугъ, пчъэхэр, пластикэ шъхьаныгъупчъэхэр хагъэуцуагъэх. Палатэ пэпчъ псы ращагъ, ахэм нэбгыритІу нахь арымыльынэу агьэпсыгь. Сэкъатныгъэ зиІэ цІыфхэм апае дехетала сеты палатэхэр ашІыгъэх, нэмыкІ Іофэу зэшІуахыгъэри макІэп.

ГъэцэкІэжьынхэм афэгъэзагъ ООО-у «Стройсервис-Динара» зыфиГорэр. Планым диштэу ГофшІэнхэр лъэкІуатэх ыкІи гъэтхапэм ехъулІзу отделениер къызэ-Іуахыжьыщт.

Нэужым поликлиникэм гъэцэкІэжьынхэр рашІылІэщтых. Ащ пэІухьащт сомэ миллион 35-р къатІупщыщт. Джащ фэдэу Хьатикъое амбулаториери зэтырагъэпсыхьан гухэлъ яІ.

> ШХОНЧЫБЭШІЭ Рузан.

гъагъэу, Кавказ заом инароднэ лІыхъужъэу, адыгэхэм ацІэ чыжьэу зыгъэІугъэ Тыгъужъыкъо Къызбэч исаугъэт Тэхъутэмыкъое районым ит къуаджэу Афыпсыпэ щыфагъэуцу ашІоигъу. Адыгэ лъэпкъым лІыхъужъныгъэу зэрихьагъэм ишыхьатэу мы саугъэтыр щытыщт. Сыда пІомэ Тыгъужъыкъо Къызбэч тарихъышхо зыпылъ цІыф. Ар зэльашІэрэ шапсыгьэ льэпкьэу ШэрэлІыкъомэ ащыщыгъ, цІыф къызэрыкІохэм ахалъытэщтыгъ, «Черкесием иаслъанкІэ» еджэщтыгъэх.

Тыгъужъыкъо Къызбэч икъэбар нахь игъэкІотыгъэу къыщеІо Шъхьэлэхъо Абу итхылъэу «МыкІосэрэ жъуагъохэр» зыфиІорэм. Ащ ипычыгъохэм ащыщ къыкІэлъыкІорэ тхыгъэр.

ШэрэлІыкъо Къызбэч Тыгъужъ ыкъор Адагум псыхъо Іусыгъэ къуаджэу Нашъхьэ зыфаГорэм 1777-рэ илъэсым къыщыхъугъ. Я XVIII-рэ лІэшІэгъум ыкІэхэм ыкІи я XIX-рэ лІэшІэгъум иапэрэ ныкъохэм адэжь Адыгэ шъолъырым анахь лІыхъужъэу исыгъэмэ ащыщыгъ.

Хъанджэрые къызэритхыжьырэмкІэ, Къызбэч икІалэхэр къэзэкъхэм зэраукІыгъэхэми, уІэгъабэ зэрэтелъми, жъы зэрэхъугъэми къамыубытэу урысхэм зэпымыоу заохэр аришІылІэщтыгъэ, хъункІэкІэ якІущтыгъэ. Хьасанпашэм

БэмышІэу тигъэзет къызэрэхиуты- (Анапэ тырку пашэу дэсыгъэр ары — А. Шъхь.) илъэІукІэ Чабэм кІуагъэ, ау быслымэнхэмкІэ цІэ льапІэу шыт хьаджацІэми Къызбэч Іэсэнэу, уцужьынэу ашІышъугъэп: ыпсэ хэтыфэ зэрэшапсыгъэ мыІо-мышІэжъэу къэнагъ. Шъэджашъэу, мэкъэхъушхоу, иІэбакІи иплъакІи щынагъоу, нэмыкІэу къэпІон хъумэ, ащ псэемыблэжь банэу а шапсыгъэ лІыхъужъ лъэшым ышІыхэрэм ащ изекІуакІи адыригъэштэ шъыпкъэу шытыгь итеплъи, джащ фэдэ дунэе къижъук1-къутэжьым хэтыным пае къэхъугъэу къыпшІошІыщтыгъэ».

> Къызбэч ипсэемыблэжь зекІуакІэ ежь зыщыІэгъэ лъэхъаным дыщыІагъэхэу гуфэбэныгъэкІэ къытегущыІэхэрэми, къепыйхэу, гужъ къыфызиІэу тетхыхьэхэрэми нафэу къахэщы. ЛІыхъужъ щытхьоу Къызбэч къылэжьыгъэр мыплъыкъожьыгъэу тэ тилъэхъани шылъэкІуатэ.

> Дж. С. Белл дневникэу 1837-рэ илъэсым бэдзэогъум и 19-м ытхыгъэм къыщеІо: «...ЯтІонэрэ мафэм къытлъихьагъэхэм ахэтыгъ Хьаджэ Къызбэчэу Пшъадэ нэІvасэ къншысфэхъугъагъэр. Ар зэолІ пхъаш, илъэс 60 ыныбжь. ИлІыгъэ зекІуакІэкІэ урысхэм щынэгьошхо арегъэшІы. Гъунэпкъэ шъольырым щыпсэурэ урыс шъузхэм якІэлэ шІыкІаехэр ащ ыцІэкІэ агъэщынэхэзэ агъэІасэх, урыс генералхэм пчъагъэрэ

къыфаІопщыгъ ежьхэм къулыкъу афишІэнэу къызеуцуалІэкІэ е мамырныгъэ адишІымэ, зэкІэ зыфаер къыфаш1энэу, Императорым ахъщэшхо къыритынэу ыІуагъ исурэт ІэкІигъэхьагъэмэ, ау Къызбэч а джэнджэш пстэури хъэтэпэмыхьэу щигъэзыягъэх, зэпымыоу бэнэ лъэш арешІылІэ...»

Къумал-бзэгухьэхэм макъэу рагъэ Іугьэм рыгъуазэзэ, генерал-майорэу Власовым тхылъ шъэфэу чэнэморыдзэм иатаманэу полковникэу Матвеевым 1824-рэ илъэсым мэкъуогъум и 28-м фитхырэм щыреІо: «ЗэльашІэрэ хъункІакІоу Къызбэч, тибзэгухьэхэм макъэ къызэрэтагъэІугъэмкІэ, шапсыгъэ шыу 200 ыугъоигъэу Ореховэ хыкъумэм е Елизаветинскэ къуаджэм апэчІынатІэу къикІын имурад». Ащ елъытыгъэуи чІыпІэ пащэ пэпчъ ашІэщтхэри афегъэнафэ... 1824-рэ илъэсым шэкІогъум и 8-м Власовым къумал-бзэгухьэхэм фахьыгъэ къэбарыр ылъапсэу тхылъ шъэфэу Матвеевым фитхыгъэм щыфегьэпытэ: «Чъэпыогъум и 31-м Джеби псыхъо Іушъо абдзахэмэ зэІукІэ щашІыгъ. Ащ хэлэжьагъ зэльашІэрэ шапсыгъэ оркъ хъункІакІоу Къызбэч ык1и рахъухьагъ къыттебэнэнхэу. Ар агъэцэкІэным пае зэфэдэкІэ Афыпсышъхьэ къыщегъэжьагъэу Шебжи нэсэу зекІогъусэхэр къэзэрэугъоинхэу Къызбэч макъэ аригъэІугъ. Псыхъохэу

Цафэ, Джеби, Акобыжъ, Суп alyc абдзахэхэр хьазырых. Ахэр шапсыгъэхэм агохьанхэшъ, Къызбэч япащэу мы мафэхэм къикІынхэу ары. Нэбгырэ 1000 фэдиз мэхъух, а зы уахътэм чІыпІабэмэ къатебэнэнхэу рахъухьагъ...»

Хьабжьэкъо Джанбек итхыгъэу «Алыгеим и Тыгъэкъохьэп Іэ лъэныкъо илІыхъужъхэр» зыфиІорэм мырэущтэу къыщеІо: «Ащ (Ахджагукъо Пщыкъуй ары зыфиІорэр — А. Шъхь.) фэшъхьафэу Адыгеим и Тыгъэкъохьэп Іэ шъолъыркІэ анахь цІэрыІоу заом хэлэжьагъэр Хьаджэ Къызбэчэу (Тыгъужъыкьо Къызбэч зыфи
Іорэр — А. Шъхь.) «Черкесием иаслъанкІэ» зэджагъэхэр ары. Хьаджэ Къызбэч шыудзэ тхьамэтэ ин дэдагъ, пыим ичІыгу чыжьэу ар зекІокІэ зэрихьэштыгьэу, ыгъахьэштыгьэхэмкІэ. Хьалж-Мурат Лагьыстан-Чэчэн зэо лъэныкъомкІэ ышІагъэхэм зыкІи анахь цІыкІоп. Ау анахь щытхъушхо ащ къызихьыгъэр заоу Абын дэжь (1834-рэ илъэс) шыу 700-м ипащэу 12 000 хъурэ урысыдзэр зэрэзэхикъутагъэр ары. «Черкесхэм яаслъан» ащыгъум илъэс 60 ыныбжыыгъ». Джащ фэдэу, зэпыу имыІ у лъышІ эжь заом пчыкІ э машІ оу -ымеахашыш ефитеп еринем уетеГшыш гъазэу, пый псэГухэу илъэс 40-м къехъурэ Тыгъужъыкъо Къызбэч къыхьыгъ, уІэгъих тельэу 1840-рэ илъэсым мэзаем и 28-м идунай ыхъожьыгъ.

Зыгъэхьазырыгъэр КІАРЭ Фатим.

Тыгьужьыкьо Къызбэч щыналь

Ятэшхор Елмыщэкъу, Ащ ыкъор Тыгъужъ, Тыгьужсьыкьо Къызбэч, — Мэзахэр еугьозы, Мэзагьохэр итанджышъхь, Ибзашъхьэ щымыутэу ШъэотэхъукІэ мэтэрэзы, ШІоигьокІэ епсыхыжьы. ЫшнахыкІэ Бэтмызэ, Зэчэрыемэ япхъорэлъф, ЛІым фальфыгьэр Хьаджал. Топкъалэ къегъэкощы, Шышъхьэ мыхъуарэх, НысэкІэ гъэгушІох, ШІупакІо япхъу къэрэжьыбы. Ястыр чэщым Бгъашхъоу тефарзи, Къызэрегъэзи гъэрхэр къещэжь, Ахъщэ фыжьыбзэкІэ Чылэр къегъэгуащэ, Гощнэгъо дахэр дариекокІ, Ар гукІэгьужьэу зэбгьодэкІыжьхи. Япхъухэр дариекокІ, Сетэр зитамыгъэу СабыитІур бгъэжъым фэдэу, Онэгум щэцэлашхэх... Яшхагъо гъурзэ кІапсэр зэпеч, Ячатэхэр чІыгум щалъэшъу, Яашъохэр къэжъыу, ЗышэсхэкІэ къатечъы, Ячъэгъоу оркъышъао дэмыс,

ЗэІэбэкІы ибзэ кІыхьэ къырехы, Щэр къырехи зэзакъо ахэо. Къызбэчы чэтэрыор икІас, Офицэрхэр шыльэгуанджэкІэ реутэх,

УтынкІэ къэзэкъхэр Іурефых. Чафирым итопхэр къегъэжьых, Пхъэ жьаоу гыны жьауми шъуиІэт,

Ичэтэ цыпэми лъыр пэчъы, ПчыпыджыныжъымкІэ къэІэтых. ЛІыхъухэр пыим къыфызэкІадзэрэп,

Дзэшхом къыфэгъэщынэрэп: ЛІы гъэщынэгъуай, *Шы ины цэпахъ*, *Пы мыхъыжъэ шъуашІу,* Ашъуанэм сащымэхэр кІэтэкъу, Зыщыщыхэр дыухьэкІэ фэльаІо, ЗэраІоу Къызбэч къэнафэ: — Къызбэч къынэси, Маисэр фигъази, Шэхьитэу зыришІылІи. Аджалыр мэфэпІуалъ. Лъы пычъэу, ИпчыкІэ сэкъатэу, Ытэмэпкъ улалэу,

фынчъ.

Тэтэргощаем Тырегъэжьок Іу. Пыим ихэгьуашъхьэ Уардэу зыщагьазэ, Къызбэч къызынэсым, Чэтэку машІоу КъахэлыдыкІи, Корэныгум ашІуипкІи, Кушъутанэр къахищыгъ. Ыльапшьэ щэ хэльэу, Къызбэч «Бэчкъанэр» фагъашІо, О иашъо мэшІэты, Ичатэ къызырихыкІэ, Чаныджэ мэзэхац, ПкъыжсымафэкІэ пкъыжсь хьа-

Лъычъэуи афихьыжсьырэп. Ра къызэрэзэкІэнэу ТопыкІор къынагъэсы, Салатыхэр чэмыкъэфыкІ, ЗыкІэлъыуи хэтэп, ЗыкІэлъычъи хэтэп, ЗэдыкІэтэу къефых, Лъыфабэм хьэр регъашъо, Шъотыпэр къегъэгурыгу, Къудрыски къегъэгубжы, Губжыгъахэу къахэлъад, Пчыдысым Іэ делъ, Зыфильырэр къыридзыхэу, Къызбэчым къызельэгъум, Ичатэ къыфигъэпси,

Шыджалэм къыхигъафи, Чафирым хифыжьыгь, Ра Къызбэчыдзэх, Дзэ мэкІэ дзэ лыгьох, ИкІыгьо пэпчъых, ПчыпэшъхьэрыкІох, Гум ихьэхи бэджэгъур, ЯкІэлэжсынхэр шыурыкІэс, Япыижсыы льэсхэр чэм къэфыкІ. Шапсыгъэмэ яджагьоу Заор кондэу рагъажьэ, Къылышыми нагъэсы: КъурэшъхьэмашІох, МэшІолыгьаех, МэшІо хэкужьых. Адыгэм пщэу исымэ «Къызбэч тэжъугъэлъэгъу, Илъэгъу тыкІэхъопсы, Тинамыс къеубжьыгу, Тфемыкоу тегьэщынэ», — къызэпъаІо.

– Къызбэчыр лІыкІэ зи къафэмыт:

ПщышхоикІи идауш нагъэсы, Мысырыпщым исэламыр къыІокІэ, ЧылэкІэ Къызбэч шъоІуатэ, Дэфтэрым итхылъыхэр тыратxэ.

Тетхыхьагьэу шьоІуатэмэ тхыдэжъ,

Шъуежсьноу къэшьоІомэ — пщы-

ШыджалэкІэ хигьэфагь.

О сэрэкъамыщ,

Ескэр чэщэу

Къызэтырего,

Зэхэзыщагъэхэр: Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

КъыдэзыгъэкІырэр: Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэп-къэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур.Крестьянскэр, 236

> Редактор шъхьаІэр

ДЭРБЭ ТИМУР

Редакциер зыдэщыІэр: къ. Мыекъуапэ,

ур. Первомайскэр, Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаІэм иапэрэ

гуадзэр: 52-49-44, редактор_гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр: Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ,

телерадиокъэтын-хэмкіэ ыкіи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ -идоГета сПиПь

шІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиутыхэрэм мышъыпкъагъэу къахафэхэрэмкІэ къэзытхыгъэхэм пшъэдэкІыжь ахьы. Къатхэхэрэмрэ гъэзетым щылажьэхэрэмрэ яеплъыкІэ зэтемыфэн ылъэкІыщт. Гъэзетеджэхэм къытфагъэхьырэ тхыгъэхэр зэхэтфыхэрэп ыкІи къэзытхыгъэхэм аІэкІэдгъэхьажьыхэрэп.

Зыщыхаутырэр OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> Пчъагъэр 4768 Индексхэр 52161 52162 Зак. 239

узщыкІэтхэнэу щыт уахьтэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

Хэутыным

ЩЫІЭНЫГЪЭР зэралъэгъурэм ухащэ

ЩыІэныгъэр зэрилъэгъурэ шіыкіэр иіофшіэнкіэ къизыІотыкІырэмэ ащыщ гущыІэгъу тызыфэхъугъэр. Адыгэ Республикэм исурэтышІмэ я Союз итхьаматэу Хъуажъ Рэмэзанэ илъэсэу икіыгъэм гъэхъагъэу яіэмрэ уахътэм диштэу пшъэрылъэу зыфашіыжьыгъэхэмрэ иеплъыкіэхэр къаријолјэнэу телъэјугъ.

— 2011-рэ ильэсым сурэтхэм якъэгъэлъэгъонэу, зэнэкъокъу зэфэшъхьафэу зэхэтщагъэр 21-рэ мэхъу. КІэлэцІыкІухэмрэ ныбжьыкІэхэмрэ ятворчествэ зэрэхагъахьорэр къыдэтльытэзэ тадэлажьэ. «Бзыу шхъуантІ» зыфиІорэ зэнэкъокъоу кІэлэеджакІомэ яІагъэр узыгъэгъозэрэ Іофтхьабзэмэ ащыщыгъ, — къе Гуатэ Хъуажъ Рэмэзанэ. — КІэлэцІыкІумэ уалъыплъэзэ, унаІэ атебгъэтыныр ары къыхэдгъэщырэр. КІэлэцІыкІухэр тинеущырэ мафэх. Тызыпылъ Іофыр ашІогъэшІэгъон зыхъукІэ, щыІэныгъэм халъагъорэр ясурэтхэмкІэ нахышІоу къаІотэн алъэкІыщт.

- БлэкІыгьэ ильэсхэм ябгьапшэмэ, шъуиІофшІагьэ нахь лъыкІотагьэу олъыта?

- Тикъэгъэлъэгъонхэм япчъагъэ зэрэхэхъуагъэм дакІоу, планым хэмытыгъэхэри зэхэтщагъэх. Сурэтэу къэдгъэлъэгъуагъэр, цІыфмэ алъыдгъэІэсын тлъэкІыгъэр япчъагъэкІэ 1100-м къехъу. НахьыпэкІэ къэдгъэлъагъощтыгъэр 600 – 650-рэ.

— Пчъагъэм зэрэхахъорэм фэдэу ядэгъугъи зэхъокІыныгъэшІухэр фэхъуха?

ТисурэтышІхэр къэтыубынхэу чІыпІэ итыгъэхэп. Пчъагъэм зэрэхэхъуагъэм къыушыхьатырэр искусствэр зышІогъэшІэгьонхэр, узыхэдэн плъэкІыщтхэр нахьыбэ зэрэхъухэрэр ары.

СурэтышІ пэпчъ ежь зыфэе сурэтыр къыгъэлъэгъонэу сыдигъуа фитыныгъэ зыратырэр? «Мораль» зыфэпІощтыри къыделъытэба?

- Юбилей е нэмыкІ къэгъэлъэгъон сурэтышІым зэхещэмэ, ежь

зыфаер ары къытихьылІэрэр. Зэнэкъокъум хэлажьэрэмэ алъыплъэрэ куп тэгъэнафэ. Арышъ, сурэтышІым иІофшІагъэ къызэригъэльэгъощтымрэ зэнэкъокъум зэрэхэлэжьэщтымрэ лъэшэу зэтекІых. Къэгъэлъэгьонхэм, зэнэкъокъухэм язэхэщэнкІэ Адыгэ Республикэм культурэмкІэ и Министерствэ ІэпыІэгъу къытфэхъу. Министерствэр тимыгъусэу чыжьэу тыльыкІотэн тлъэкІыщтэп.

СурэтышІмэ я Союз общественнэ организациеу щыт, мылъку гъэтІылъыгъэ иІэп. Ар къыхэбгъэщынэу уфэягъа?

Сурэтхэр Мыекъуапэ къыщыдгъэлъагъохэ зыхъукІэ культурэмкІэ Министерствэм ахъщэ тІихырэп, мылъкукІи, зэхэщэн ІофхэмкІи ишІуагъэ къытегъэкІы. Ари екъуба! Каталогхэр, мэкъэгъэІухэр къыдэтэгъэкІых. Тызыфаем фэдиз къэгъэлъэгъон тфызэхещэ. КъызэрэсІуагъэу, культурэмкІэ Министерствэр къызэрэдготым ар къыпкъырэкІы.

– Уахътэм дебгъэштэныр, зы лъэбэкъукІэ ыпэ уитыныр ІофшІэкІэшІу.

Творчествэм пылъ цІыфыр джары зэрэпсэун фаер. Адыгэ Республикэм ия 20-рэ ильэс фэгьэхьыгъэ зэнэкъокъоу «Си Адыгей» зыфиГорэр дэгьоу кГуагъэ. Жанрэ еғтынеІшк еІмехфаахашефев къагъэлъэгъуагъ. ЖивописымкІэ Эдуард Овчаренкэм, графикэмкІэ Бырсыр Абдулахь апэрэ чІыпІэхэр къыдахыгъэх.

- Бгъэфедэн плъэкІырэ искусствэмкІэ Хъуажъ Рэмэзанэ апэрэ чІыпІэр зэрэфагьэшьошагьэр жьагъэмэ яІофшІагъэ къытегущыІэба.

- Краснодар щеджагъэу Мыекъуапэ щыпсэурэ Татьяна Вагановам «Дебют» зыфиІорэм апэрэ чІыпІэр къыщихьыгъ. Республикэм имэфэкІ сурэтышІхэми аІэтыгъ, агъэлъэпІагъ, яфэшъуашэу министерствэм шІухьафынхэр афи-

- Мыекъуапэ щызэхэшъущэрэ къэгъэлъэгъонхэм тяплъын тэлъэкІы. Тиреспубликэ шъуикІыныр къышъохьылъэкІа?

Тиамалхэм яльытыгьэмэ, чыжьэу тыкІон тлъэкІырэп. Арэу щытми, Урысыем инароднэ сурэтыш У Къат Теуцожь Тыркуем, Грузием къэгъэлъэгъонхэр ащызэхищагъэх. Адыгеимрэ Краснодар краимрэ зэгъусэхэу «Биеннале-2011»-рэ зыфиГорэр Краснодар щызэхащи, хагъэунэфыкІырэ чІыпІи 8 тисурэтышІхэм къыдахыгъ.

СурэтышІхэм я Союз тхьапша хэтыр?

– 2011-рэ ильэсым Джэстэ Саидэрэ Къуекъо Маринэрэ тштагъэх, нэбгырэ 47-рэ хэтыр.

- Сыд фэдэ сурэта непэ пшІын фаеу плъытэрэр?

Ар упчІэ къин. Илъэс пчъагъэм къызыдепхьакІырэ гупшысэр мэфэ заулэм къыкІоцІ уисурэткІэ къипІотыкІын плъэкІэуи уахътэ къыхэкІы. СурэтышІыр зэгупшысэрэр гъашІэу тызыхэтым епхыгъэн фае. Тарихъым, лъэпкъ Іофыгъохэм, нэмыкІхэм гукІэ зафэбсэшІэ. Зэнэкъокъум апэрэу хэлэ- гъэзэщтми, плъэгъурэр зэрэзэны кылыпын жанын ж плъэкІын фае. ЩыІэныгъэр зэхэмыхэу, умылъэгъоу дунэе культурэм узэрэхэхьащтыр сшІэрэп.

Пхъэм хэпшГыкГырэ пкъыгьохэм, уиІофшІэн хэушъхьафыкІыгьэу татегущыІэнэу уфаеба?

Дэгъу, уахътэ къыхэдгъэкІын. Урысыем и Премьер-министрэу Владимир Путиныр Къыблэ шъолъырым щыпсэурэ лъэпкъхэм язэІукІэу Кисловодскэ щыкІуагьэм хэлэжьагь. Рэмэзан, упчТэу ащ ептыгъэмкІэ тизэдэгущыІэгъу непэ тыухы сшІоигьу.

СурэтышІ цІэрыІоу Михаил Шемякиныр (адыгэ лъэкъуацІэу иІэр Къэрдэн) кІэщакІо зыфэхъугъэ Іофыгьомэ ащыщ сыкІэупчІагь. СурэтышІ ныбжьыкІэхэр зыщагъэсэщтхэ Гупчэ Темыр Кавказым къыщызэІуихы шІоигъу. КъокІыпІэм щыпсэурэ льэпкъхэм я Къэралыгъо музееу Мыекъуапэ дэтыр еджапІэм и Гупчэ ашІымэ зэрэтигопэщтыр Владимир Путиным есІуагъ. Владимир Путинымрэ Михаил Шемякинымрэ зэІокІэх, къэбархэр къызэфаГуатэх. Правительствэм и Тхьаматэ Іофым щыгъуаз, шІогъэшІэгъон. Дэлэжьэгъэн фаеу ылъытагъ.

ШъуигухэлъышІухэр къыжъудэхъунхэу шъуфэтэІо. Тхьауегъэпсэу.

Сурэтым итхэр: Ингушетием исурэтышІхэм я Союз итхьаматэу Мурат Полонкоевымрэ Хъуажъ Рэмэзанрэ Кисловодскэ щызэІукІагъэх.

 $oldsymbol{\mathsf{CAC}}$ $oldsymbol{\mathsf{CAC}}$ $oldsymbol{\mathsf{CAC}}$ $oldsymbol{\mathsf{CAC}}$ $oldsymbol{\mathsf{CAC}}$

Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахьимэ ыцІэ зыхьырэм мэзаем спектаклиту Мыекъуапэ къыщигъэлъэгъощт. КІэрэщэ Тембот ытхыгъэм техыгъэу КІуращынэ Аскэрбый ыгъэуцугъэ «Шапсыгъэ пшъашъэмрэ» Мурэтэ Чэпае ипьесэу «ІэнатІэм игъэрхэр» зыфиюу Нэгъой Инвер ыгъэуцугъэмрэ театрэр зикіасэхэр яплъынхэ алъэкіыщт.

«Шапсыгъэ пшъашъэм» лъэпкъ шэн-хабзэхэр, щыІэныгъэм къызыдихьырэ гупшысэхэр къеГуатэх. ТшІогъэшІэгьонэу ащ теплъыщт. Ау анахьэу тынаІэ _зытетыдзагъэр «ІэнатІэм игъэрхэр» ары.

Урысыем и Къэралыгъо Думэ ихэдзынхэр бэмыш Тэу щы Гагьэх. Гъэтхапэм Урысыем и Президент ихэдзынхэр зэхащэх. Ащ дакІоу район администрациехэм япащэхэри Адыгеим щыхадзыщтых. Мурэтэ Чэпай ипьесэ техыгъэ спектаклэм уеплъызэ, ІэнатІэм лъыхъухэрэм, льэІукІэ пащэ хьунэу фаехэм язекІуакІэхэм уащегьэгъуазэ. Ащ фэдэ цІыфхэр Іэшъхьэтет зыхъухэкІэ шІуагъэ къытфахьыщта? Театрэр зикІасэхэр «ІэнатІэм игъэрхэм» нахышІоу агъэгъозэщтхэу тэльытэ. Артист дэгъухэр тиІэх, къашІырэ рольхэр ІупкІэу къызэІуахын алъэкІы. Спектаклэр тикъуаджэхэми къащагъэлъэгъонэу тэгугъэ.

Сурэтым итхэр: артистхэу Бэгь Алкьэсрэ Мурэтэ Чэпайрэ спектаклэу «ІэнатІэм игъэрхэм» хэлажьэх.

ФУТБОЛ «Зэкъошныгъэм»

имафэхэр

Мыекъопэ футбол командэу «Зэкъошныгъэм» зыгъэпсэфыгъо уахътэр ыухи, илъэс ешІэгъум зыфигъэхьазырынэу фежьагъ. Мы мафэхэм ныбджэгъу зэјукјэгъухэр ијэщтых, футболистэу къырагъэблагъэхэрэм яухьа-| зырыныгъэ ауплъэкly.

«Зэкъошныгъэм» итренер шъхьа Гэу Кобл Анзор опыт зи Гэ футболистхэр командэм ыштэнхэ имурад. Сергей Потешкиныр, Сергей Сандаковыр, Игорь Жегулиныр, нэмыкІхэри Адыгэ Республикэм икомандэ икІэрыкІэу къырагъэблэгъагъэх. Ныбджэгъу ешІэгъухэу тифутболистхэм мІэщтхэр джыри тшІапэрэп. Томскэ, Краснодар краим якомандэхэм япащэхэм пэшІорыгъэшъэу адэгущыІагъэх.

Ауж къинэрэ командэхэм «Зэкъошныгъэр» ахэмытыжьынэу, нахьыбэрэ тигъэгушІонэу тыщэгугъы.

НэкІубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.